

2 Logopedická péče

Prevence. Logoped, kvalifikační i osobnostní předpoklady

Osobnostní předpoklady logopeda

- ✓ odborné znalosti a schopnosti
- ✓ výborná úroveň komunikační kompetence
- ✓ dobrá fonematická diferenciacie
- ✓ zájem o další vzdělávání

Logoped

1. ŠKOLSKÝ LOGOPED
2. KLINICKÝ LOGOPED
3. LOGOPEDICKÝ ASISTENT

ad 1. Školský logoped

- absolvent mgr. studijního programu na katedrách speciální pedagogiky na PdF se SZZ z logopedie a surdopedie
- působí v rámci MŠMT a MPSV (učí v MŠ nebo ZŠ logopedické, pracuje v PPP)
- komplexní logopedická diagnostika a intervence, logopedická podpora při výuce, konzultační, poradenská a metodická činnost

ad 2. Klinický logoped

- absolvent mgr. studijního programu na katedrách speciální pedagogiky na pedagogické fakultě se SZZ z logopedie a surdopedie + úvodní praxe ve zdravotnickém zařízení minimálně 6 měsíců při plném pracovním úvazku (pod vedením školitele = klinický logoped s minimálně 5 letou praxí s atestací) + specializační příprava – min. 36 měsíců při plném pracovním úvazku: absolvování povinných kurzů, povinné stáže na akreditovaných pracovištích... závěrečná zkouška (atestace) – písemný test, písemná práce, ústní zkouška, praktická zkouška ⇒ poté je logoped zařazen do klinické logopedie
- specializovaná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)
- působí v rámci MZ
- klinický logoped s minimálně 5 letou praxí při plném pracovním úvazku + získání specializace v oboru klinická logopedie odbornost 903 – licence k provozování soukromé praxe

ad 3. Logopedický asistent

- a) absolvent bc. studijního programu speciální pedagogiky na pedagogické fakultě se SZZ z logopedie, resp. surdopedie
- absolvent učitelství pro MŠ/ZŠ/SŠ: b) programu CŽV speciální pedagogika – logopedie na VŠ c) kurz logopedické prevence akreditovaného MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- *způsobilost a) + b)*: depistáž, přímá logopedická intervence prevence vzniku NKS a čtenářských obtíží, podpora přirozeného vývoje řeči, informace o dostupnosti logopedické péče pro zákonné zástupce
- *způsobilost c)*: prevence vzniku NKS a čtenářských obtíží, podpora přirozeného vývoje řeči u dětí předškolního a mladšího školního věku

Logopedická intervence

3 CÍLE, KTERÉ LOGOPED USKUTEČŇUJE (Lechta):

1. identifikovat
2. eliminovat, zmírnit či aspoň překonat NKS
3. předejít narušení, zlepšit komunikační schopnost

3 ÚROVNĚ DOSAŽENÍ CÍLŮ:

1. logopedická diagnostika
2. logopedická terapie
3. logopedická prevence

Logopedická prevence

A) PRIMÁRNÍ PREVENCE

- **předcházení** ohrožujícím situacím v celé populaci

- *a) nespecifická* – všeobecná podpora žádoucích forem chování (propagace správné péče o řeč)
- *b) specifická* – zaměřená proti konkrétním rizikům NKS (předcházení koktavosti apod.)

B) SEKUNDÁRNÍ PREVENCE

- orientována na rizikovou skupinu, která je **ohrožena negativním jevem**
(předcházení poruchám řeči u dětí z kojeneckých ústavů apod.)

C) TERCIÁRNÍ PREVENCE

- zaměřená na osoby, u kterých je **NKS již zjevná**
- snaha předejít dalšímu negativnímu vývoji, dalším důsledkům

- V zahraničí Speech Therapy/pathology, Sprachheilpädagogik, Logopädie, Sprachbehindertanpädagogik
- speciálně pedagogická disciplína (podobor speciální pedagogiky)

vědní obor **interdisciplinárního** charakteru, jehož předmětem jsou zákonitosti **vzniku, eliminování a prevence** narušené komunikační schopnosti. Zkoumá narušenou komunikační schopnost z hlediska jejích **příčin, projevů, následků**, možností **diagnostiky, terapie a prevence** (Lechta, 2002).

- současná logopedie se zabývá problematikou NKS u osob všech věkových kategorií

Spolupráce logopedie s ostatními obory

- ✓ medicínskými: foniatrie, ORL, stomatologie, orthodontie, pediatrie, neurologie, neonatologie, plastická chirurgie, psychiatrie, geriatric
- ✓ pedagogickými: obecná pedagogika, speciální pedagogika
- ✓ psychologickými: vývojová psychologie, patopsychologie, psychologie
- ✓ lingvistickými: fonetika, fonologie

Význam logopedie

- každý jedinec **potřebuje komunikovat** (ať verbálně nebo nonverbálně)
- **sociální** význam (člověk, kterému není rozumět, má málo přátel...)
- **emocionální** oblast života
- vztah **myšlení a řeči**
- **estetika**
- **ekonomická** oblast (jedinec může vykonávat práci při níž je třeba verbálně komunikovat...)
- zasahuje do **medicíny**

Studium logopedie

- v ČR a SR: na pedagogických fakultách
- v Maďarsku a SRN: na speciálně pedagogických fakultách
- v Kanadě a Francii: na lékařských fakultách
- v USA: na samostatných fakultách a institutech